

УДК 342.922

Валерія Вікторівна КРАСНОВА,

курсант 2 курсу факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Вікторія Сергіївна МАКАРЕНКО,

старший викладач кафедри адміністративної діяльності

поліції факультету № 3 Харківського

національного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук

НАДАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ ЯК ФОРМА ПУБЛІЧНО-СЕРВІСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Починаючи з 2015 року і дотепер триває процес реформування системи правоохоронних органів України, до яких, в першу чергу, відноситься і Національна поліція України, яка, виходячи з положень Закону, взаємодіє із суспільством шляхом здійснення публічно-сервісної діяльності, а саме надання поліцейських послуг населенню у визначених сферах. Однією з таких сфер є допомога особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

На підтвердження цього положення виступає також п. 14 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію», в якому серед основних повноважень поліції передбачено вжиття всіх можливих заходів для надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я [1]. В основі вищенаведених норм лежить ст. 3 Конституції України, відповідно до якої людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [2]. Для подальшого розгляду повноважень поліції у цій сфері слід з'ясувати, що саме відноситься до категорії домедичної допомоги.

Домедичною допомогою, відповідно до положень Закону України «Про екстрену медичну допомогу», є невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування і

збереження життя людини в невідкладному стані й мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування і збереження життя людини, яка перебуває в невідкладному стані, та, відповідно до закону, зобов'язані здійснювати такі дії й заходи [3]. Цим же законом передбачені й категорії осіб, що можуть надавати домедичну допомогу. До них відносяться: рятувальники аварійно-рятувальних служб, працівники державної пожежної охорони, поліцейські, фармацевтичні працівники, провідники пасажирських вагонів, бортпровідники та інші особи, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти практичними навичками надання домедичної допомоги.

Із поняття зрозуміло, що така допомога надається безпосередньо на місці події, та щодо осіб, що перебувають у невідкладному стані, тобто у стані раптового погіршення фізичного або психічного здоров'я, яке становить пряму та невідворотну загрозу життю та здоров'ю людини або оточуючих її людей і виникає внаслідок хвороби, травми, отруєння або інших внутрішніх чи зовнішніх причин [3].

Ст. 72 Закону «Про Національну поліцію» зазначає, що професійне навчання поліцейських складається з: 1) первинної професійної підготовки; 2) підготовки у вищих навчальних закладах зі специфічними умовами навчання; 3) післядипломної освіти; 4) службової підготовки, тобто системи заходів, спрямованих на закріплення та оновлення необхідних знань, умінь і навичок працівника поліції з урахуванням оперативної обстановки, специфіки та профілю його оперативно-службової діяльності [1].

Під час дослідження даного питання О. Христов та Є. Денисенко дійшли висновку, що для проходження служби поліцейським наявність медичної освіти в цій діяльності не є обов'язковою [4], а, оскільки надання домедичної допомоги не передбачає наявності в особи, яка її надає, медичної освіти, але передбачає обов'язок володіння практичними навичками надання домедичної допомоги, то логічно припустити, що має здійснюватися певне додаткове навчання. Це питання регулюється Постановою Кабінету Міністрів України, якою затверджено Порядок підготовки та підвищення

кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу [5].

Людина, яка призначається на відповідну посаду, в обов'язковому порядку, протягом трьох місяців з моменту призначення, направляється для проходження підготовки з метою набуття такими особами, знань та практичних навичок з надання допомоги особам, які перебувають у невідкладному стані. Така підготовка та підвищення кваліфікації проводяться за очною формою навчання і поділяються на перший, другий та третій рівень. Вона проводиться на базі вищих медичних і фармацевтичних навчальних закладів I-IV рівня акредитації незалежно від форми власності та підпорядкування, навчально-тренувальних відділів центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, навчально-тренувальних відділів Товариства Червоного Хреста й інших навчально-тренувальних підрозділів. Підвищення кваліфікації осіб, які згідно із своїми службовими обов'язками зобов'язані надавати домедичну допомогу, проводиться раз на п'ять років [5].

Отже, надання домедичної допомоги постраждалим є одним з найголовніших обов'язків, які покладені на працівника поліції для збереження життя особи від моменту прибуття на місце події до моменту прибуття лікарів. При цьому надання такої допомоги також потребує наявності певних спеціальних знань, що передбачено віднесенням поліцейських до категорії осіб, що можуть надавати домедичну допомогу [6].

Список бібліографічних посилань

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 13.11.2018).

2. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254к/96-вр> (дата звернення: 13.11.2018).

3. Про екстрену медичну допомогу : закон України від 05.07.2012 № 5081-VI // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17> (дата звернення: 13.11.2018).

4. Христов О., Денисенко Є. Окремі аспекти визначення обов'язків поліцейського щодо надання невідкладної,

зокрема домедичної й медичної допомоги. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. Вип. 6. С. 140–143.

5. Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу : постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012. № 1115 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1115-2012-%D0%BF> (дата звернення: 10.11.2018).

6. Основи законодавства України про охорону здоров'я : закон України від 19.11.1992 № 2801-XII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (дата звернення: 13.11.2018).

Одержано 24.11.2018

УДК 342.9(477)

Маргарита Андріївна КРИВОРОДЬКО,

курсант 3 курсу факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Юлія Олександрівна ЗАГУМЕННА,

*професор кафедри теорії та історії держави і права
факультету № 1 Харківського національного*

університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

ОЗНАКИ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

Явище правоохоронної діяльності щільно пов'язане із іншими спорідненими поняттями, зокрема такими як правоохоронна функція держави та правоохоронні органи. Вироблення узгодженої позиції з приводу сутності та значення правоохоронної діяльності неодмінно вимагає розкриття та співвідношення з нею суміжних явищ і, у першу чергу, правоохоронної функції. З огляду на це й вбачаються актуальними питання поняття та ознак правоохоронної функції держави як основи правоохоронної діяльності. Потреба гарантування й забезпечення правопорядку, прав, свобод та інтересів людини і громадянина, безпеки суспільства і держави цілком логічна й зумовлює формування окремого